

Надзвычай актыўна і адчувальна працякаюць працэсы розных лінгвістычных трансфармацый – узнікненне новых слоў, якія найперш зыходзяць з друкаваных і інтэрнэт-крыніц. Такія словы, як **джэм-сэйшн**, **экаскорынг**, **бэкстоп**, **калумбайнер** (пераважна сустракаюцца на старонках “Настаўніцкай газеты” і “Звязды”) можна аднесці да разрады найноўшых неалагізмаў, дзякуючы шырока вядомым падзеям у свеце. Слова **“Калумбайн”** фактычна стала сінонімам масавага забойства (Настаўніцкая газета, 19.02.2019). Няма большасці ў Еўрапарламенце, каб зноў адкрыць для перагавораў пагадненне аб выхадзе або змякчэнні яго, уключаючы засцерагальны механізм на ірландскай граніцы (**бэкстоп**) (Настаўніцкая газета, 2.02.2019). Патлумачым гэтыя выразы: **джэм-сэйшн** (англ. Jam session) – сумесная музычная сесія, музычнае дзеянне, калі музыкі збіраюцца і граюць без асаблівых падрыхтовак і пэўнага пагаднення; **бэкстоп** – Брэксіт + стоп; **калумбайнер** – падлетак, дзіця, што цікавіцца масавымі забойствамі. Выраз пайшоў пасля тэракту ў школе Калумбайн; **экаскорынг** – экалагічная асвета.

Заклучэнне. Такім чынам, аналіз беларускіх газет паказвае на распаўсюджанасць некадыфікаваных моўных сродкаў, іх вобразнасць, эмацыйнасць. Разнастайнасць прэцэдэнтных слоў дазваляе прагназаваць пашырэнне і ўкараненне ў сферу СМІ такой з’явы, як моўная агрэсія.

1. Петрова Н.Е., Рацибурская Л.В. Язык современных СМИ: средства речевой агрессии: Учеб. Пособие. М.: Флинта; Наука, 2011.–160 с.

ВОБРАЗ МАЛОЙ РАДЗІМЫ Ў ТВОРЧАСЦІ Л. БУЛАЎСКОЙ

Радзіхоўская І.Г.,

студэнтка 4 курса ВДУ імя П.М. Машэрава, г. Віцебск, Рэспубліка Беларусь

Навуковы кіраўнік – Русілка В.І., канд. філал. навук, дацэнт

Сучасная беларуская літаратура развіваецца імкліва і плённа ў самых разнастайных накірунках, жанравых формах і стылях. На арэну літаратурнага працэсу выходзяць новыя аўтары, многім з якіх праз некаторы час наканавана набыць шырокую вядомасць не толькі ў сваёй краіне, але і за яе мяжой. Аднак любая літаратура развіваецца плённа тады, калі ў ёй актыўна працуюць прадстаўнікі розных пакаленняў, адметныя індывідуальнасці, розныя нават па маштабах таленту. У беларускай літаратуры (як і ў многіх іншых) маецца шэраг малавядомых аўтараў, якіх па розных прычынах абмінае ўвага даследчыкаў. Мы звернемся да творчасці Леакадзіі Булаўскай, паэткі з Міёршчыны, чья кніга – зборнік паэзіі “Рубиновый серпантин” – амаль цалкам прысвечана тэме малой радзімы. Актуальнасць дадзенай навуковай працы ўзмацняецца тым, што 2019 год названы годам малой радзімы.

Леакадзія Адольфаўна Булаўская (Ждановіч), нарадзілася 16 верасня 1946 года ў вёсцы Каўгары Старадарожскага раёна на Міншчыне. Вучылася ў Дараганаўскай і Уздзенскай сярэдніх школах. Філалагічнай адукацыі не мае – скончыла факультэт механічнай апрацоўкі драўніны Беларускага тэхналагічнага інстытута імя С.М. Кірава. Друкуецца ў раённай газеце “Міёрскія навіны”, выступае перад аматарамі паэзіі, актыўна супрацоўнічае з членамі мясцовага літаратурнага аб’яднання “Ручаёк”.

Лепшыя творы паэткі ўвайшлі ў зборнік “Рубиновый серпантин”, які ўбачыў свет у 2006 годзе дзякуючы выдавецтву “Беллітфонд”. У дадзенай кнізе маюцца вершы на рускай і беларускай мовах.

Мэта даследавання – выяўленне эстэтычнай функцыі вобраза малой радзімы ў мастацкім свеце паэзіі Л. Булаўскай.

Матэрыял і метады. Матэрыялам даследавання ў артыкуле стаў зборнік паэзіі Л.Булаўскай “Рубиновый серпантин”. У навуковым аналізе выкарыстаны дэскрыптыўны і аналітычны метады.

Вынікі і іх абмеркаванне. Акрамя вершаў-прысвячэнняў жыхарам Міёршчыны, адрасаты якіх бачныя з назвы (“Моей сестричке”, “Моему брату Ждановичу Э.А.”, “Лукашевичу В.Н.”, “Сестричке Р.А. Кварцхелия”, “Моему сыну Дмитрию”, “Моей дочери Алёне” і г. д.), у кнізе маюцца яшчэ і творы, прысвячэнне якіх пэўным людзям можна выявіць толькі непасрэдна з тэксту, а таксама ведаючы пэўныя акалічнасці біяграфіі паэткі (верш “Маленький рыбак”).

Прысвячэнні аўтара шчырыя і цёплыя, у іх можна заўважыць не толькі асабістыя адносіны паэткі да адрасатаў, але і яе ўменне абыходзіцца са словам:

Убивают ветриски и паводки
Вслед за липкою зимнею стужей.
Лечит солнцем и пышными травами
Землю май от простуды досузей...
...Твоё имя прекрасно: Эмилия,
И для нас оно, словно мелодия:
Белоснежная нежная лилия... [1, с. 5-6].

Вершы такога тыпу тэматычна звязваюцца з іншымі, якія ўтрымліваюць у сабе вялікую колькасць звестак пра родных і знаёмых аўтара. Некаторыя з іх, напрыклад, “Родные нити”, выглядаюць, як своеасаблівы “паэтычны радавод”, у якім паіменна прадстаўлена сям’я Л. Булаўскай.

Як спецыфічную рысу творчай манеры Л.Булаўскай можна вылучыць своеасаблівы “творчы сінкрэтызм”, які прасочваецца ў пераходзе вобразаў, герояў і тэм з аднаго яе верша ў другі.

Малая радзіма, Міёршчына, таксама знайшла адлюстраванне ў творчасці аўтара, у тым ліку і ў гэтай кнізе. Акрамя непасрэдна горада (вершы “Дорога из Миор”, “Ярмарка в Миорах”) у творах апяваюцца і краявіды ўсёй Міёршчыны:

Выйду ў поле – збажына гуляе,
Шапаціць калоссем, шэпча ветру,
Гнуткую сцябіну выгінае,
Напаўняе водарам паветра...
...У чыстых скверах – помнікі салдатам,
Што зямля Міёраў нарадзіла,
Хто свабоду не сустрэў парадам,
З кім вайна навечна парадніла [1, с. 71-72].

У некаторых творах на прыналежнасць апісанай прыроды да Міёрскай зямлі ўказваюць адпаведныя геаграфічныя назвы, у т.л. гідронімы:

“Мне часто снится наша речка Птичь
С прозрачною водой, крутыми берегами,
Где звёзды мчат по Млечному пути
Сиреневыми теплыми ночами...” [1, с. 16-17].

Варта звярнуць увагу на асаблівы лірызм, метафарычную вобразнасць і меладычнасць вершаў Л.Булаўскай.

Заклучэнне. Такім чынам, можна весці гаворку аб тэматычнай арыгінальнасці і глыбокай асабістасці вершаў Л. Булаўскай. У яе творах “жывуць” блізкія людзі, краявіды роднай старонкі, жыццёвыя сітуацыі. Стыль пісьменніцы сузіральны, пазбаўлены вялікай колькасці разважанняў, а філасафічнасць яе твораў можна знасці хутчэй між радкоў, чым у непасрэдных зваротах. Двухмоўе паэзіі – тыповая рыса для многіх сучасных аўтараў, у тым ліку і Л. Булаўскай.

1. Булавская, Л. Рубиновый серпантин / Л. Булавская. – Мн.: Беллітфонд, – 2006. – 160 с.
2. Таленавітыя жанчыны Беларусі ў культурнай, навуковай і мастацкай прасторы свету: зб. Матэрыялаў Міжнар. навука-практ. канф., Мазыр, 24–25 мая 2007 г. / Мазырскі пед. ун-т імя І. П. Шамякіна. Мазыр, 2007. – С. 73.

ОТРАЖЕНИЕ ОСНОВНЫХ ТЕНДЕНЦИЙ АНГЛО-АМЕРИКАНСКОГО ОБЩЕСТВА В РОМАНЕ «АНГЛИЙСКИЙ ПАЦИЕНТ»

Ревтович В.В.,

студентка 2 курса ВГУ имени П.М. Машерова, г. Витебск, Республика Беларусь
Научный руководитель – Сенькова О.Ф.

Актуальность той или иной книги в отдельный период времени всегда тесно связана с ее способностью влиять на современную реальность, а также непосредственно описывать ключевые темы и явления, ей присущие. Вот поэтому в выбранном нами романе раскрывается тема, продолжающая быть актуальной вплоть до событий сегодняшнего дня – осложненное и непрекращающееся гендерное, расовое и классовое неравенство. Данный роман дважды отметили на одной из основных книжных премий Великобритании – Букеровской премии (Booker Prize) в 1992 и 2018 годах.

Премия проходит с 1969 года и первоначально присуждалась авторам одной из стран Содружества наций, Ирландии или Зимбабве за роман, написанный на английском языке. Затем в период с 2014 года правила изменились, добавив больше критериев: сейчас победителем может стать роман на английском языке независимо от гражданства и происхождения автора. Данной премии стоит доверять потому, что она является объективным показателем глобальности идей, выражаемых в книгах-номинантах, а также потому что на протяжении всего процесса каждый в свободном доступе может найти интервью, анализы от самих создателей, различные дополнительные источники, предоставляемые членами комиссии, чтобы дополнить картину осознания книги и, как следствие, понять, какая история предоставляет более полную, надежную в реализации картину мира, которой читатель может активно симпатизировать на уровне чувств и личностного опыта.

Целью написания данного исследования стала необходимость в рассмотрении текста романа для представления его актуальности в сферах английского и американского литературных канонов, и отражения его в контексте современного англоязычного медиaprостранства.